

af Spørgsmaalet. Jeg finder, som sagt, ikke, at Forslaget i og for sig vil føre til noget praktisk Resultat; men i øvrigt er det jo noget, som Tinget selv maa bestemme, om det har Trang til at faa en saadan parlamentarisk Kommission nedsat nu.

Dernæst, naar man først er enig om, efter hvilke Hensyn Kredsen skulle deles — og der maa jeg gaa ud fra, at man vil gaa frem paa samme Maade, som man har gjort i foregaaende Tilfælde —, saa er Spørgsmaalet, om Tidspunktet i og for sig er belejligt. Det mente den ærede Ordfører var Tilfældet, han sagde, at det var særlig belejligt nu, fordi der nu foreligger Resultatet af Folketællingen 1901, og tog man ikke Sagen op nu, vilde der let gaa saa megen Tid hen, at man vilde sige: Nu ville vi vente til 1910. Men det er jo en stor Misforstaaelse af de ærede Forslagsstillere. Vide Forslagsstillerne da ikke, at vi skulle have Folketælling den 1. Februar 1906? Og da det er Tilfældet, vil jo netop en saadan parlamentarisk Kommission, som i sit Ansigts Sved har arbejdet hele Sommeren, møde med et Resultat, der straks vil blive kuldcastet netop af Hensyn til, at vi staa umiddelbart foran en Folketælling. Tidspunktet synes derfor i høj Grad ubelejligt. At vi skulle have en Folketælling i 1906, bærer den nylig vedtagne Finanslov Vidnesbyrd om, idet der paa den findes en Bevilling dertil. I sin Tid blev det vedtaget — og en kgl. Resolution er udstedt derom —, at vi skulle have Folketælling hvert 5te Aar for Fremtiden, og medens Undersøgelserne ved Folketællingen i 1901 have været usædvanlig grundige — der blev dertil bevilget mange Penge —, findes det udtrykkelig udtalt angaaende den kommende Folketælling, at den skulde ikke være saa omfattende men i det væsentlige indskrænkes til at konstatere Folketallet i Sogne og Byer netop til Brug for Administrationen. Jeg skal i den Henseende henvise til Anmærkningerne til det nylig vedtagne Finanslovsforslag Sp. 1478, hvor der findes tilstrækkelige Oplysninger i saa Henseende.

Jeg skal dermed forlade Spørgsmaalet om, hvorvidt det forelagte Forslag bør vedtages eller ej og overlade det til Forhandling mellem Tingets Medlemmer. I Henseende til selve Spørgsmaalet om Valgkredsens Ordning vil jeg benytte Lejligheden til at fremkomme med nogle faa, korte Udtalelser. Er det praktisk at beholde den Ordning, vi nu have, med Ud-sigt til et stadig stigende Antal af Folketingsmænd? (*Borgbjerg: Ja!*) Der svares

af den ærede Ordfører for Forslagstillerne eller et andet æret Medlem: Ja. Jeg tror ikke, det er praktisk. Det er praktisk, at et Land har en passende Repræsentation i Forhold til sit Folketal, men et alt for stort Tal af Repræsentanter har sine Vanskeligheder ved, at Forhandlingerne blive vanskeligere at føre, Beslutningerne vanskeligere at tage osv. Jeg tror derfor, som sagt, ikke, det er praktisk stadig at forøge Tallet af Folketingsmænd. Derimod er det sikkert nok, at ved det nu bestaaende kan man ikke blive staaende. Man maa efter min Mening gøre et af to, enten opfylde Grundlovens Bud, som det er, eller ændre Grundloven. Og naar man vil gøre Forandring, maa man gøre det rent og skært og ikke som i 1894—95 gøre noget halvt, som hverken er det ene eller det andet. Man maa faa en klar og rationel Ordning bragt til Veje, men i saa Henseende foretrækker jeg rigtignok det sidste, nemlig at ændre Grundloven. Herom skal jeg ogsaa gøre et Par Bemærkninger. Men forinden vil jeg dog i Tilslutning til, hvad jeg alt har sagt, gøre opmærksom paa, at vort Folketal er stærkt stigende, og som Følge af den nuværende Regel i Grundloven vil ogsaa efterhaanden Antallet af Repræsentanter blive stærkt stigende. At Folketallet i et Land er stærkt stigende, er glædeligt, det er godt, vi maa ønske, at det fortsættes ogsaa her i Landet. Jeg skal nævne et Par Tal. I 1840 var Folketallet i det egentlige Danmark 1,289,075, i 1860 1,608,362, i 1880 1,969,039, i 1890 2,172,386, i 1901 2,449,540, og der er ikke Spor af Tvivl om, at naar vi komme til Folketællingen den 1. Februar 1906, vil det give et betydeligt større Tal endnu.

Det er, som sagt, meget godt og meget glædeligt; men det medfører, hvis vi blive ved den Regel, vi nu have med Hensyn til Tallet af Folketingskredsen, et stadig større Tal. Hvis vi ordne os efter Folketællingen af 1901, saa skulde vi i Øjeblikket have 153 Valgkredse. Hvilken Besværighed dette vilde volde ved vore Forhandlinger, kunne de tale med om, der huske Forandringen i 1895, skønt det kun var et lille Tillæg, vi da fik. Jeg tror godt, at vi kunde tage et større Tal nu; men skulde vi forøge Tallet til 153, vilde man faa at se, at det vilde volde Vanskelighed. Efter Folketællingen den 1. Februar 1906 maatte vi sikkert betydelig højere op, og efter 10 Aar maatte vi sikkert atter have en betydelig Forøgelse af Folketingskredsen. Man vilde aldrig